O'ZBEKISTONDA XORIJIY TILLARNING AHAMIYATI

Begimkulova Shaxnoza Axmedovna
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti katta o'qituvchisi

Sunatov Jo'rabek Turg'unbek o'g'li
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti assistent o'qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada O'zbekistonda xorijiy tillarning ahamiyarti haqida ma'lumot berilgan. O'zbekistonda xorijiy tillarni o'qitish va o'rganishga qaratilayotgan e'tibor tushuntirilgan.

Kalit so'zlar. davlat siyosati, ustuvor yo'nalish, o'quv-uslubiy asos, targ'ib, normativ-huquqiy asos, iqtisodiy ta'sir, madaniy ta'sir.

Аннотация

В данной статье представлена информация о важности иностранных языков в Узбекистане. Объясняется внимание, уделяемое преподаванию и изучению иностранных языков в Узбекистане.

Ключевые слова. государственная политика, приоритетное направление, образовательно-методическая основа, популяризация, нормативно-правовая база, экономическое влияние, культурное влияние.

Annotation

This article provides information about the importance of foreign languages in Uzbekistan. The attention paid to teaching and learning foreign languages in Uzbekistan is explained.

Keywords. state policy, priority direction, educational and methodological basis, promotion, regulatory and legal basis, economic influence, cultural influence.

Kirish

O'zbekistonda xorijiy tillarni o'rganish masalasi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Jahon integratsiyasi jarayonida xorijiy tillarni o'zlashtirish muhim ahamiyat kasb etmoqda.

Keyingi yillarda, ayniqsa yangi O‘zbekiston davrida xorijiy tillarga bo‘lgan munosabat o‘zgardi, ularni o‘qitishni yangi bosqichga olib chiqish, uning obro‘si va nufuzini oshirish yuzasidan talay ishlar amalga oshirildi. Buning natijasida xorijiy tillar, ayniqsa ingliz tilini o‘qitish va unga bo‘lgan munosabat o‘zgardi, xorijiy tillarni o‘qitish va targ‘ib qilishning normativ-huquqiy aoslari, manbaviy hamda o‘quv-uslubiy asosi mustahkamlandi va yanada boyidi.

Usullar

Tadqiqotda O'zbekistonda xorijiy tillarning o'rganilishi bo'yicha mavjud hujjatlar, ta'lim dasturlari va davlat siyosati o'rganildi. Shuningdek, xorijiy tillarni o'rganishning iqtisodiy va madaniy ta'siri haqida tahliliy ma'lumotlar keltiriladi.

Hozirgi jadallik bilan rivojlanayotgan zamon odamlarining ko’pchiligi ikki va undan ortiq tilda gaplasha oladi. Tillar kesimida oladigan bo‘lsak ba‘zi tillarni o‘rganish birmuncha oson ba’zilarini o‘rganish ozroq murakkab hisoblanadi va bu narsa insonlardan biroz vaqt va mehnat talab qiladi. Hozirgi kunda yurtimizdagi ta‘lim sohasini tubdan chet tillarga tadbiq qilish maqsadida taqdim etilayotgan darsliklar o‘quv qo‘llanmalari ham ayni shu maqsadning amaliy isbotidir. Binobarin o‘z ona tilisiga qiziqqan va uni puxta o‘rgangan o‘quvchigina boshqa tillarga mehr qo‘yib uni o‘rgana oladi. Shuningdek yurtimizda til o‘rganishga bo‘lgan e‘tibor nuqtai nazaridan ham oladigan bo‘lsak aynan yaqin 5-10 yil ichida misli ko‘rinmagan ishlar amalga oshirildi va buni siyosat darajasigacha olib chiqishdi va o‘z o’rnida xorijiy tillarni o’rganishga oid bir qator qaror va farmonlar ishlab chiqildi xususan prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev raisligida chet tillarini o‘rganish tizimini takomillashtirishga bag’ishlangan videoselektr bo‘lib o’tar edi. 2021-yildan chet tili o’qituvchilari ga milliy va xalqaro sertifikatga ega bo‘lish talabi kiritilishi haqida ta’kidlangan edi[1].

Natijalar va tahlil

Yangi O‘zbekistonda chet tillarni o‘rganish tizimini takomillashtirish borasida yangi davr boshlandi. Jumladan, Prezidentimizning 2021 yil, 19 maydagi “O‘zbekiston Respublikasida xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori bilan O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi huzurida Xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish agentligi tashkil etildi. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 19 yanvar 2022 yildagi “Xorijiy tillarni o‘rganishni takomillashtirish bo‘yicha qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida” gi 34-son Qaroriga ko‘ra O‘zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi, Xalq ta’limi vazirligi va Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Xorijiy tillarni o‘rganishni ommalashtirish agentligining «2022 yil uchun O‘zbekiston Respublikasining Davlat byudjeti to‘g‘risida» gi qonuni bilan Xalq ta’limi vazirligiga Xalq ta’limi sohasidagi islohotlarga ko‘maklashish jamg‘armasi uchun ajratiladigan mablag‘lar hisobidan Agentlikning byudjetdan tashqari jamg‘armasiga bir martalik 15,0 mlrd so‘m miqdoridagi moliyaviy ko‘mak mablag‘larini ajratildi

Ta'lim sohasida ahamiyati. Xorijiy tillarni bilish xalqaro ta'lim tizimiga integratsiyani ta'minlaydi. Oliy o‘quv yurtlarida ingliz, nemis, frantsuz, koreys va boshqa tillarning o‘qitilishi kengaymoqda. Xalqaro sertifikatlarga ega bo'lgan mutaxassislar soni ortib bormoqda.

Iqtisodiy sohada ahamiyati. Xorijiy investitsiyalarni jalb etishda chet tillar muhim rol o‘ynaydi. Turizm va xalqaro biznes rivojida xorijiy tillarni bilish muhim omil hisoblanadi. Ishbilarmonlik muhitida xorijiy til bilish ish beruvchilar uchun asosiy talablar qatoriga kiradi.

Madaniyat va ijtimoiy hayotda ahamiyati. Xorijiy tillar orqali madaniy almashinuv jarayonlari rivojlanmoqda. Xorijiy adabiyot va san’at asarlari tarjimalari ortib bormoqda. Internet va ijtimoiy tarmoqlarda xorijiy tillarni bilish kommunikatsiya samaradorligini oshiradi.

Ilm-fan va texnologiya sohasida ahamiyati. Xorijiy tillar ilmiy maqolalar va ilmiy tadqiqotlarga kirish imkoniyatini oshiradi. Zamonaviy texnologiyalar va dasturlash tillarini o‘rganishda xorijiy tillar muhim rol o‘ynaydi.

Xulosa

Xorijiy tillarni o'rganish O‘zbekistonning xalqaro maydondagi mavqeini mustahkamlashga xizmat qiladi. Bu sohada davlat tomonidan keng qamrovli islohotlar amalga oshirilmoqda. Kelajakda xorijiy tillarni o‘rganish bo‘yicha yangi strategiyalar ishlab chiqilishi, ta’lim tizimi yanada takomillashtirilishi kutilmoqda. Shu bois xorijiy tillarga e’tiborning yanada kuchaytirilishi O‘zbekiston taraqqiyotining muhim omillaridan biri hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Bobokeldiyeva Maftuna. Yangi O’zbekistonda xorijiy tillarini o’qitish taraqqiyotning yangi bosqichida. Образование и инновационные исследования. 2024.
2. SUYAROVA, M. E., & FARMONOV, B. D. THE MAIN FEATURES OF LISTENING COMPREHENSION. THEORETICAL & APPLIED SCIENCE Учредители: Теоретическая и прикладная наука, (11), 590-592.
3. SUYAROVA, M. ЭКОНОМИКА И СОЦИУМ. ЭКОНОМИКА, 587-590.
4. Suyarova, M. E., & Zulfiqorova, Z. A. (2019). TEXT ANALYSIS IN TECHNICAL ENGLISH. Theoretical & Applied Science, (5), 126-128.
5. Suyarova, M., Zulfikarova, Z., & Farmonov, B. (2021). FORMATION OF SCIENTIFIC WORLDWIDE IN YOUNG PEOPLE AND ITS CHARACTERISTICS. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 1(4), 1047-1051.
6. SUYAROVA, M. E. (2022). LEARNING ENGLISH THROUGH ELECTRONIC DATABASE. THEORETICAL & APPLIED SCIENCE Учредители: Теоретическая и прикладная наука, (4), 388-390.
7. Suyarova, M. (2022). EFFECTIVE WAYS TO USE COMMUNICATION TASKS IN SPEECH TEACHING. Scientific Collection «InterConf», (107), 94-100.

8. Ergashevna, S. M. (2022). TECHNOLOGY AND ITS IMPORTANCE IN TEACHING ENGLISH LANGUAGE SKILLS. International Journal of Pedagogics, 2(11), 01-07.
9. Suyarova, M. E. (2023). USING GAMES TO INCREASE STUDENTS'ATTENTION DURING THE LESSON. Экономика и социум, (10 (113)-1), 252-255.
10. Suyarova, M. (2023). Methods of teaching speaking in foreign language lessons. Scientific Collection «InterConf», (145), 119-124.
11. Suyarova, M. (2023). TEACHER'S ROLE IN THE PROCESS OF MOTIVATING LEARNERS. Инновационные исследования в современном мире: теория и практика, 2(16), 97-99.
12. Abdirahimova, M. N. (2017). Learning vocabulary through grammar material. Міжнародний науковий журнал Інтернаука, (3 (2)), 40-41.
13. Abdirakhimova, M. N. (2022). LITERATURE AND READING AMONG YOUNG PEOPLE IMPROVING CULTURE AND ITS CHARACTERISTICS. Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences, 2(2), 759-763.
14. Normurodovna, A. M. (2022). LITERATURE AND READING AMONG YOUNG PEOPLE IMPROVING CULTURE AND ITS CHARACTERISTICS.
15. Normurodovna, M. A. (2024). ENGLISH JARGON AND SLANG: THE CONNECTION BETWEEN CULTURE AND LANGUAGE. Yangi O ‘zbekiston ustozlari, 2(31), 74-82.
16. ABDIRAKHIMOVA, M. (2024). PEDAGOGICAL MECHANISMS OF FORMING THE LINGUA METHODICAL EXPERIENCES ON STUDENTS. Acta NUUz, 1(1.4), 33-36.
17. Normurodovna, M. A. (2024). INGLIZ TILINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING O'RNI: Iqtisodiyot va pedagogika universiteti, NTM professori vb, xorijiy tillar kafedrasi mudiri, filalogiya fanlar doktori (DSc) Daniyeva Maysara Djamalovna taqrizi ostida. IQRO INDEXING, 9(1), 267-271.
18. Normurodovna, M. A. (2025, January). BUILDING VOCABULARY: EFFECTIVE STRATEGIES FOR LEARNERS. In International Conference on Medical Science, Medicine and Public Health (pp. 4-11).

19. Normurodovna, M. A. (2025, January). THE IMPORTANCE OF TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES. In International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences (pp. 148-156).
20. Nurullaev, K. T., Abdirakhimova, M. N., & Khalilova, O. A. (2021). Comparative Analysis of Equivalence of Somatic Phraseological Units in German and Uzbek Languages. International Journal of Early Childhood Special Education, 13(2), 1036-1042.
21. Abdirakhimova, M. N. (2021). PREPARING STUDENTS FOR REAL COMMUNICATION. In НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ: СОХРАНЯЯ ПРОШЛОЕ, СОЗДАЁМ БУДУЩЕЕ (pp. 66-68).
22. Hamzayeva, Z. (2024, May). TA'LIM SIFATINI TA'MINLASHNING ILG'OR USULLARI: MUAMMO VA YECHIMLAR. In Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit (pp. 34-36).
23. Qizi, H. Z. M. (2024). WOMEN'S ROLES AND GENDER PORTRAYAL IN THOMAS HARDY'S WORKS. Talqin va tadqiqotlar ilmiy-uslubiy jurnali, 2(57), 344-347.
24. Xidirova, N. B., qizi Oromova, S. S., & Otajonova, K. R. (2024). MULTIMEDIALI TEXNOLOGIYALAR VA ULARNING PSIXOLOGIYADA QO 'LLANILISHI. GOLDEN BRAIN, 2(20), 157-161.
25. Xidirova, N. B., & qizi Muqimova, G. Z. (2024). EXCELDA DIAGRAMMALAR BILAN ISHLASH. GOLDEN BRAIN, 2(20), 167-171.
26. Xidirova, N. B., & qizi Nomozova, F. A. (2024). RAQAMLI MATERIALLAR VA INTERAKTIV PLATFORMALAR YORDAMIDA TABIIY FANLARNI O 'QITISH. GOLDEN BRAIN, 2(20), 162-166.
27. Boymurotovna, X. N., Islambay o'g'li, I. A., & Ruxsora, B. (2024). RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR VA PSIXOLOGIYADAGI ROLI. GOLDEN BRAIN, 2(16), 36-41.
28. Xidirova, N. B., qizi Oromova, S. S., Otajonova, K. R., qizi Begancheva, M. B., & qizi Tosheva, Z. X. (2024). IJTIMOIY TARMOQLAR VA RAQAMLI AXBOROTLARNING PSIXIKAGA TA'SIRI. GOLDEN BRAIN, 2(21), 193-198.
29. Xidirova, N. B., qizi Oromova, S. S., Otajonova, K. R., qizi Begancheva, M. B., & qizi Tosheva, Z. X. (2024). BULUTLI TEXNOLOGIYALAR VA ULARNING

PSIXOLOGIYA FAOLIYATIDA QO 'LLANILISHI. GOLDEN BRAIN, 2(21), 13-18.
30. Axmedovna, B. S. (2024). Patriarchal Supremacy and its Visual Expression in the Work of Afghan-American Writer. Journal of new century innovations, 53(6), 51-54.
31. Dilnoza, R., & Begimkulova, S. (2023). AFG'ON-AMERIKA DIASPORA ADABIYOTIDA DINIY VA DUNYOVIY TA'LIM: AYOL, OILA VA JAMIYAT. Farg'ona davlat universiteti, (6), 210-210.
32. Axmedovna, B. S. (2024). ADABIYOTNI O 'QITISHDA INNOVATSION YONDASHUVNING AHAMIYATI. Talqin va tadqiqotlar ilmiy-uslubiy jurnali, 2(59), 418-421.
33. Begimqulova, S. (2024, March). GUMANIZM KONSEPSIYASI SAIMA VAHOBNING IJODIDA. In NEW RENASSAINCE CONFERENCE (Vol. 1, No. 1).
34. Dilnoza, R., & Begimkulova, S. (2023). AFG'ON-AMERIKA DIASPORA ADABIYOTIDA DINIY VA DUNYOVIY TA'LIM: AYOL, OILA VA JAMIYAT. Farg'ona davlat universiteti, (6), 210-210.
35. Бегимкулова, Ш. А. (2022). ТВОРЧЕСТВО ЭМИ ТАНЬ 1980-Х-90-ХГГ. В КОНТЕКСТЕ АЗИАТО-АМЕРИКАНСКОЙ ЛИТЕРАТУРНОЙ ТРАДИЦИИ. RESEARCH AND EDUCATION, 20.
36. Бегимкулова, Ш. А. (2017). Основные этапы истории детективного жанра. Молодой ученый, (14), 695-697.
37. Botirovich, X. S. (2024). KOMPYUTER LINGVISTIKASINING BUGUNGI KUNDA JAHONDAGI AHAMIYATI. GOLDEN BRAIN, 2(16), 26-30.
38. Sunatov, J. R. (2023, December). TA'LIMDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING O 'RNI. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE on the topic:"Priority areas for ensuring the continuity of fine art education: problems and solutions" (Vol. 1, No. 01).
39. Abduvaliyev, A. A., & Sunatov, J. T. (2024). IQTISODIYOTNI RAQAMLASHTIRISHDA TREND MEZONIDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI. Экономика и социум, (2 (117)-1), 69-73.

40. Raxmonov, X., & Sunatov, J. R. (2022). O ‘ZBEK TILI KOMPYUTER LINGVISTIKASI YO ‘NALISHIDA OLIB BORILGAN ILMIY TADQIQOTLAR. COMPUTER LINGUISTICS: PROBLEMS, SOLUTIONS, PROSPECTS, 1(1).
41. Sunatov, J. R., Shamatova, G., & Maxmanazarov, O. (2024). TA’LIMDA KOMPYUTER TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH (MS POWERPOINT AMALIY DASTURIY TA’MINOT MISOLIDA). Talqin va tadqiqotlar, (28).
42. Sunatov, J. R., Rustamov, R., & Dustmurodova, M. (2024). KOMPYUTER LINGVISTIKASIDA FONETIK TAHLIL JARAYONI. Modern Science and Research, 3(5), 191-195.
43. Botirovich, X. S. (2024). RAQAMLI MUHITDA O ‘QITISH TEXNOLOGIYALARI VA MODELLARI. Modern education and development, 11(3), 155-161.
44. Egamberdiev, K. (2016). Eyes and lenses: A comparison and differences. Journal of Multimedia Information System, 3(2), 43-46.
45. Джуманов, Ж. Х., & Эгамбердиев, Х. С. (2018). Разработка и внедрение устройств автоматизированных измерений параметров подземной гидросферы. Математик моделлаштириш, алгоритмлаш ва дастурлашнинг долзарб муаммолари. Республика конференцияси. Тошкент, 17-18.
46. Botirovich, X. S., & Iskandar o‘g‘li, S. B. (2024). PERFORM ADDITION AND MULTIPLICATION OPERATIONS IN EXCEL. GOLDEN BRAIN, 2(16), 42-46.
47. Suvonov, B. I. (2023). INFORMATION AND COMMUNICATION SYSTEMS FOR TECHNOLOGICAL PROCESS MANAGEMENT: A COMPREHENSIVE REVIEW. Экономика и социум, (11 (114)-2), 440-443.
48. Suvonov, B., & Islomov, A. (2024, May). VIRTUAL REALITY AND THE PRINCIPLES OF USING VIRTUAL REALITY IN THE EDUCATIONAL PROCESS. In Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit (pp. 57-59).